

Wysiew zbóż ozimych: gdzie, kiedy i jak?

Autor: Arleta Wojtczak

Data: 31 sierpnia 2015

Susza suszą, ale zasiać trzeba. Przed rolnikami znów okres wytężonej pracy. Lada dzień wysiew zbóż ozimych. Przypominamy o ich podstawowych wymaganiach, by przyszłoroczne zbiory były jak największe.

Czas, rodzaj gleby, potrzeby roślin – wszystko razem wpływa na to, czy i jak zboża przetrwają zimę. Jesień dla rolnika jest więc okresem, w którym musi szybko podjąć właściwe decyzje, by lato przyniosło mu jak najbogatsze plony.

Wysiew jęczmienia

Wysiew zbóż ozimych zaczyna się od jęczmienia. Opłacalna uprawa tego zboża wymaga jednak **dobrej jakości gleby**.

– Gatunek ten, przede wszystkim ze względu na niską mrozoodporność, a także wysokie wymagania odnośnie odczynu gleby, uprawia się na niewielkim areale, głównie w rejonach charakteryzujących się łagodniejszym klimatem, na południu i południowym zachodzie Polski. Niemniej jednak uprawa jęczmienia ze względu na wczesne dojrzewanie i zbiór umożliwia lepsze rozłożenie prac żniwnych w gospodarstwie, a także siew międzyplonów – wyjaśnia dr inż. Agnieszka Krawczyk z Opolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

Zależnie od regionu Polski prace powinny zacząć się w nieco innych terminach:

- 10–15 września – wschód,
- 12–18 września – centrum,
- 16–20 września – zachód.

Jeśli **jesień jest dłuższa i cieplejsza, lepiej jest siać później**, dlatego opisane terminy mogą ulec zmianie. **Rozstawa rzędów powinna wynosić 12 cm, a głębokość siewu 3–4 cm.**

Wysiew pszenicy

Najkorzystniejszy czas wysiewu pszenicy przypada na **drugą i trzecią dekadę września**. Najlepsze terminy dla poszczególnych regionów kraju przedstawiają się następująco:

- 5–20 września – północny wschód,
- 10–25 września – centrum, południowy wschód,
- 15 września – 1 października – zachód, nizina Śląska i regiony nadmorskie.

Należy pamiętać również, że **pszenica ozima lubi gleby najwyższej klasy**. Na gorszych uprawa jest możliwa, lecz plon dużo niższy, a ochrona oraz walka o dobrej jakości zbiory wymaga większych nakładów. Ponadto **nasiona powinny mieć czystość na poziomie min. 98% i wilgotność poniżej 15%**. Najlepsza głębokość siewu to ok. 2–4 cm w rzędach o odległości ok. 12 cm. Dla prawidłowego rozwoju roślin powinny być siane **równomiernie i w jak największej odległości** od siebie.

Pszenica ozima lubi gleby najwyższej klasy. Na gorszych uprawa jest możliwa, lecz plon dużo niższy.

Wysiew żyta

Żyto uzyskuje największe plony, gdy **etap krzewienia kończy się w temperaturze 6–8°C**. Najlepszy czas na siew trwa 10–15 dni. Kalendarz wysiewu wygląda w związku z tym tak:

- 5–15 września – północny wschód,
- 10–25 września – wschód,
- 15–25 września – centrum,
- 20–30 września – zachód,
- 20 września – 5 października – północny zachód.

Nie zapominajmy jednak, że **już opóźnienie o 10 dni wymaga zwiększenia o 10% obsady i wysiewu**. Żyto ma jednak **najmniejsze wymagania** zarówno glebowe, jak i pokarmowe. Sieje się je na głębokość ok. 2–3 cm w rzędach o rozstawie 10–16 cm. Jednak zarówno **zbyt gęsty, jak i zbyt rzadki siew może obniżyć jego jakość**.

Wysiew pszenżyta

Najlepszy czas na wysiew zbóż ozimych, a więc i pszenżyta, **uzależniony od pogody oraz warunków glebowych**. Według specjalistów wysiew powinien zostać przeprowadzony w następujących terminach:

- 10–20 września – północny wschód,
- 10–25 września – centrum,
- 20 września – 5 października – zachód.

Pszenżyto dobrze przyjmuje się na glebach zarówno żyznych, jak i tych nieco gorszej jakości. Nie powinno być jedynie siane na najślabszych i najłżejszych ziemiach.

Do tego **na żyznych ziemiach siał można nieco później**, a na słabszych glebach lepiej jest zacząć prace nieco wcześniej.

– Opóźnienie może sprawić, że plon będzie mniejszy i gorzej przetrzyma zimą. Pamiętajmy, że pszenżyto jest zbożem wrażliwym na opóźnienia terminu siewu – zwracają uwagę specjaliści z Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin Państwowego Instytutu Badawczego.

Pszenżyto dobrze przyjmuje się na glebach zarówno żyznych, jak i tych nieco gorszej jakości. Nie powinno być jedynie siane na najślabszych i najłżejszych ziemiach. **Wysiewa się je na głębokość 2–4 cm.** Płycej na glebach ciężkich, łatwo zasklepiających się, a głębiej na lżejszych. **Rozstaw rzędów powinien wynosić od 9 do 12 cm.** Obsada roślin kształtowana jest przez gęstość wysiewu, która pozwala roślinie na odpowiednie krzewienie, zaopatrzenie w składniki pokarmowe, a także wodę.

Zobacz także: [Najlepsze pszenżyto ozime – top 10 najwyżej plonujących odmian](#)